

Bogusława Drelich-Skulska*

III Forum Green Region na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu

Forum Green Region (FRG) to strategiczna inicjatywa Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (UEW), która obejmuje cykl interdyscyplinarnych konferencji naukowych i warsztatów, organizowanych od 2023 roku przez Uczelnię oraz zewnętrznych partnerów, m.in. Przedstawicielstwo Regionalne Komisji Europejskiej, Główny Urząd Statystyczny oraz podmioty gospodarcze i jednostki samorządu terytorialnego. Świadomość gwałtownych zmian klimatu i związana z tym konieczność prowadzenia otwartej debaty

publicznej oraz rozwijania partnerskiej współpracy między środowiskiem akademickim i biznesowym w obszarze zielonej transformacji polskiej gospodarki przyczyniły się do uruchomienia tej inicjatywy przez prof. dr hab. Bogusławę Drelich-Skulską wraz z zespołem badaczy z Katedry Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych UEW.

Pierwsze FRG (marzec 2023) koncentrowało się na zrównoważonym rozwoju sektora energetycznego i transportu, obejmując zagadnienia gospodarki o obiegu zamkniętym, technologii wodorowych i inteligentnych miast i zgromadziło około 200 przedstawicieli JST oraz środowisk naukowych. Jeden z warsztatów dotyczący

* Prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska – prorektor ds. współpracy międzynarodowej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu.

Od lewej: dr Marek Ignor, prof. dr hab. Bogusław Fiedor, prof. dr hab. Marian Gorynia, prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska, mgr Krzysztof Górka.

skutecznego budowania społeczności energetycznych przeprowadzili eksperci UEW – prof. dr hab. Bożena Ryszawska i dr hab. Piotr Szymański, prof. UEW, realizujący wspólnie międzynarodowy projekt badawczy w ramach programu Unii Europejskiej „Horyzont 2020” – *EC2 Energy Citizenship and Energy Communities for Clean Energy Transition (2021–2024)*. Dużym zainteresowaniem cieszył się także warsztat tematyczny poprowadzony przez zespół ekspertów z Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych (CAKE). Warsztaty te miały na celu identyfikację wyzwań stojących przed samorządami w kontekście transformacji energetycznej oraz propozycję konkretnych rozwiązań, które umożliwią realizację celów klimatycznych z korzyścią dla lokalnych społeczności.

Druga edycja FRG (listopad 2023) dedykowana była ekonomicznym i społecznym aspektom *fali renowacji*, z naciskiem na ubóstwo energetyczne i finansowanie projektów renowacyjnych z wykorzystaniem środków krajowych i unijnych. Wydarzenie obfitowało w wiele interesujących warsztatów, podczas których m.in. zaprezentowano statystyczny obraz wybranych aspektów transformacji energetycznej na Dolnym Śląsku i w Polsce, skupiając się na producentach, konsumentach oraz samorządach. Dużym zainteresowaniem cieszył się warsztat poprowadzony przez dr. Łukasza Feldmana, który dotyczył gotowości miast i gmin do podejmowania ryzyka inwestycji energooszczędnych. Dyskutowano o szansach i pułapkach w modelu Generalnego Wykonawstwa i Modelu ESCO, co dostarczyło uczestnikom praktycznej wiedzy na temat różnych modeli finansowania i realizacji projektów energooszczędnych. Z kolei kwestie społeczne były przedmiotem zainteresowania warsztatu, który przeprowadził

dr Paweł Żuk. Koncentrował się on na społecznych uwarunkowaniach ubóstwa energetycznego w Polsce w kontekście wojny w Ukrainie, co pozwoliło podkreślić wyzwania dla polityki społecznej w procesie transformacji energetycznej. Jak zauważył prof. dr hab. Andrzej Graczyk (dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów UEW), otwierając konferencję: „Dzięki zaangażowaniu ekspertów z różnych dziedzin, UEW tworzy platformę dla wymiany wiedzy i doświadczeń między badaczami, współpracy z samorządami oraz firmami. Wyniki naszych badań naukowych związane z zieloną transformacją znajdują praktyczne zastosowanie w rozwiązywaniu realnych problemów gospodarczych i społecznych, a dzięki zaangażowaniu naszych ekspertów Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu jest istotnym graczem na rynku w zakresie zielonej transformacji (w tym tzw. fali renowacji)”.

Trzecie FRG, pod hasłem „Zmiany w gospodarce”, odbyło się 25 czerwca 2024 roku i koncentrowało się na zmianach zachodzących w polskiej gospodarce z uwzględnieniem ich uwarunkowań politycznych, regulacyjnych i społecznych. W tym dniu zielony i coraz bardziej neutralny klimatycznie kampus Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu ponownie był miejscem interdyscyplinarnej debaty na temat bieżących wyzwań! Zapraszamy do udziału w burzliwej i ciekawej debacie: Forum Green Region – Zmiany w gospodarce (<https://green-region.ue.wroc.pl/>).

Partnerem III Forum Green Region był Urząd Statystyczny we Wrocławiu, a patronami konferencji naukowej byli: Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komitet Nauk Demograficznych PAN, Komitet Nauk Ekonomicznych PAN, Główny Urząd Statystyczny,

Od lewej: prof. dr hab. Marian Gorynia, prezes PTE, oraz prof. dr hab. Czesław Zajac, rektor elekt Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Polskie Towarzystwo Polityki Społecznej oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Celem konferencji „Zmiany w gospodarce” była wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie dokonujących się i przyszłych zmian w gospodarce polskiej oraz działań dostosowujących podmioty gospodarcze i jednostki sektora publicznego do tych zmian.

Głównym tematem III Forum Green Region była transformacja gospodarki. Podstawą ponownego spojrzenia na zmiany w gospodarce jest zmiana polityczna, jaka nastąpiła po wyborach parlamentarnych w październiku 2023 roku w Polsce. Przynosi ona i będzie przynosić nowe impulsy do kształtowania transformacji gospodarczej. Szczególne znaczenie może odegrać udostępnienie środków z funduszy unijnych. Możliwość skorzystania z tej dźwigni rozwoju w dużym stopniu zależy od trafnego określenia etapu, kierunków i dynamiki zmian, które dokonują się w gospodarce. Dobrym przykładem jest tutaj transformacja gospodarki Dolnego Śląska, którego rola w Polsce i Europie jest przedmiotem inspiracji dla badań naukowych prezentowanych w ramach Think Tanku Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (<https://thinktank.ue.wroc.pl/>).

Istotną rolę w ukierunkowaniu procesów transformacji i przygotowaniu projektów, które mogą być wspierane środkami publicznymi, powinna odgrywać naukowa refleksja nad przebiegiem transformacji. Powinna ona dotyczyć nie tylko głównych obszarów transformacji, ale też problemów integracji procesów zachodzących w tych obszarach i pomiędzy nimi. Takie ujęcie pozwala na lepsze wykorzystanie dostępnych środków oraz na zwiększenie uzyskiwanych efektów transformacji.

Obrazy Konferencji były skoncentrowane na zmianach zachodzących w gospodarce polskiej

z uwzględnieniem ich uwarunkowań politycznych, społecznych i regulacyjnych. Wystąpienia i dyskusje ekspertów z dziedziny nauk ekonomicznych, przedstawicieli sektora publicznego oraz przedsiębiorstw skoncentrowane/zogniskowane były wokół ośmiu obszarów tematycznych:

1. Transformacja cyfrowa (infrastruktura, kadry, czynniki i bariery rozwoju w obszarze gospodarki),
2. Transformacja energetyczna (ekonomiczne problemy fali renowacji, transformacja w procesach generowania i wykorzystania energii, ubóstwo energetyczne),
3. Transformacja prospołeczna (rynek pracy, srebrna gospodarka, zmiany gospodarcze pod wpływem migracji),
4. Transformacja wzmacniająca bezpieczeństwo (militarne, wewnętrzne, w sferze finansów),
5. Zielona transformacja (ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i gospodarki żywnościowej),
6. Statystyczny obraz transformacji miast i regionów,
7. Transformacja gospodarki na Dolnym Śląsku („Impact Dolny Śląsk” jako przykład integracji poszczególnych obszarów transformacji),
8. Transformacja wspierana środkami z funduszy unijnych (KPO kołem zamachowym polskiej gospodarki, łączenie finansowania z różnych źródeł, udział UEW i UWr w przygotowaniu projektów).

W ramach każdej sesji tematycznej podstawą obrad były referaty i dyskusje prowadzone w formie dyskusji panelowej. W przebiegu każdej sesji uwzględniano następujące elementy: identyfikację i ocenę procesów transformacji, analizę i ocenę czynników stymulujących procesy transformacji, wskazanie barier i sposobów ich ograniczenia/przełamania oraz zależności/związki z innymi obszarami transformacji. III Forum Green Region: https://youtu.be/IegbcsHd4_g?si=FI-xQuotwM7VPs4nE.

Konferencji naukowej towarzyszyła interesująca sesja posterowa przygotowana przez doktorantów i młodych pracowników nauki.

III Forum Green Region otworzyli **prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska** (prorektor UEW ds. akredytacji i współpracy międzynarodowej), **prof. dr hab. Marian Gorynia** (prezes Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego), **prof. dr hab. Czesław Zajac** (rektor elekt Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu) oraz **Halina Woźniak** (dyrektor Urzędu Statystycznego we Wrocławiu). Następnie rozpoczęła się sesja plenarna pt. „Rola nauki i ekonomistów w procesach transformacji”, w trakcie której prof. Gorynia wygłosił wykład „Transformacja w kierunku gospodarki

umiaru”, który otworzył konferencję i jest dostępny pod adresem: <https://youtu.be/mDiGzrv0CD0?si=wh0id3gXkq1YnqAn>.

Tezy wykładu stanowiły podstawę do dyskusji z udziałem prof. dr hab. Bogusławy Drelich-Skulskiej, prof. dra hab. Mariana Goryni, **prof. dra hab. Bogusława Fiedora** (honorowego przewodniczącego Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN), **dra Marka Ignora** (prezesa Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Funduszy Rozwoju), **Krzysztofa Górki** (dyrektora DFR Inwestycyjny) oraz Haliny Woźniak. III Forum Green Region. Debata „Rola nauki i ekonomistów w procesach transformacji”: <https://youtu.be/5euqnH-H7wp0?si=vzWORMIQ3i2qglnc>.

W drugiej części konferencji odbyły się sesje tematyczne, w trakcie których uczestnicy prowadzili dyskusje na tematy dotyczące różnych wymiarów transformacji w gospodarce Dolnego Śląska i Polski. Listę sesji wraz z uczestnikami przedstawiamy poniżej.

Transformacja energetyczna

- Przewodniczący sesji tematycznej: **prof. dr hab. Andrzej Graczyk**,
- **dr hab. inż. Alicja Graczyk, prof. UEW**: *Czynniki wyborów systemu ogrzewania dokonywanych przez właścicieli domów wyposażonych w instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii*,
- **mgr inż. Ewa Pawliczek**: *Czy ubóstwo energetyczne kształtuje codzienność gospodarstw domowych?*,
- **dr hab. Renata Kusiak-Winter**: *Transformacja klimatyczno-energetyczna w ustawowej formule zadaniowej gminy (uwagi na tle wypowiedzi radnych rad gmin minionej kadencji 2018–2024)*.

Finansowanie procesów transformacji

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. Bogusław Półtorak, prof. UEW**,
- **dr Magdalena Paleczna-Sareńca**: *Zielona transformacja banków w Polsce*,
- **dr hab. Bogusław Półtorak, prof. UEW**: *Rozwój rynku zrównoważonych i zielonych emisji listów zastawnych w Europie*,
- **dr hab. Patrycja Kowalczyk-Rólczyńska, prof. UEW**: *Rozwój equity release i senior housing w kontekście starzejącego się społeczeństwa*.

Transformacja wzmacniająca bezpieczeństwo

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. Przemysław Skulski, prof. UEW**,
- **dr hab. Sławomir Kalinowski, prof. IRWiR PAN**: *Ubóstwo energetyczne na Mazowszu*,
- **dr hab. Przemysław Skulski, prof. UEW**: *Wpływ sytuacji międzynarodowej na funkcjonowanie sektora zbrojeniowego*,

- **mgr Anna Wójcik-Lubzińska**: *Bezpieczeństwo ekonomiczne gospodarstw domowych z dziećmi z niepełnosprawnością w Polsce*.

Statystyczny obraz transformacji regionów (przy wsparciu US we Wrocławiu)

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. Beata Bal-Domańska, prof. UEW** oraz **dr hab. Ewa Kusideł, prof. UŁ**,
- **prof. dr hab. Anna Dąbrowska, dr Alicja Fandrejewska, dr hab. Katarzyna Szalotka, prof. UW** oraz **dr Elżbieta Stańczyk**: *Ocena zastosowania narzędzi e-zdrowia w świetle badań empirycznych. Analiza komparatywna w ujęciu międzynarodowym i regionalnym*,
- **dr Jolanta Maroń**: *Zielona transformacja w specjalnej strefie ekonomicznej; case study Krakowskiego Parku Technologicznego*,
- **dr hab. Ewa Kusideł, prof. UŁ**: *Wpływ PO WER na rozwój polskich regionów w latach 2014–2022*,
- **dr Paweł Sobik**: *Negatywne zjawiska pogodowe w badaniach statystyki publicznej. Rozpoznanie źródeł danych*.

Transformacja wspierana środkami z funduszy unijnych

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. Jakub Kociubiński, prof. UW** oraz **dr hab. Dorota Rynio, prof. UEW**,
- **dr hab. Jakub Kociubiński, prof. UW**: *Wspieranie transformacji gospodarki europejskiej w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej przy wykorzystaniu instrumentów pomocy państwa – szanse i zagrożenia*,
- **dr Paweł Brusilo**: *Zielona polityka przemysłowa Unii Europejskiej na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej*,
- **dr Paweł Dziekański** oraz **dr hab. Andrzej Pawlik, prof. UJK**: *Zielona infrastruktura instrumentem wsparcia zrównoważonego rozwoju regionu*.

Zmiany społeczno-gospodarcze

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. Ireneusz Kuroпка, prof. UEW** oraz **dr hab. Joanna Szczepaniak-Sienniak, prof. UEW**,
- **dr Łukasz Jurek**: *Postawy wobec korzystania ze świadczeń socjalnych przez migrantów*,
- **dr Łukasz Kozar** oraz **dr inż. Adam Sulich, prof. UEW**, *Zielone miejsca pracy: rola i znaczenie w zielonej transformacji rynku pracy*,
- **dr Klaudia Przybysz, dr hab. Elżbieta Roszko-Wójtowicz, prof. UŁ** oraz **dr hab. Agnieszka Stanimir, prof. UEW**: *Turystyka seniorów. Badanie gotowości instytucji turystycznych na zmiany demograficzne*.

Transformacja energetyczna

- Przewodniczące sesji tematycznej: **dr hab. Renata Kusiak-Winter** oraz **dr hab. inż. Alicja Graczyk, prof. UEW**,
- **dr hab. Aldona Mrówczyńska-Kamińska, prof. UPP** oraz **dr Bartłomiej Bajan**: *Intensywność emisji gazów cieplarnianych w systemach produkcji żywności w krajach Unii Europejskiej*,
- **dr hab. Michał Ptak, prof. UEW**: *Ograniczanie emisji gazów cieplarnianych za pomocą podatków od paliw*,
- **prof. dr hab. Andrzej Graczyk, dr Adam Węgrzyn** oraz **dr Paweł Brusilo**: *Rola gazów odnawialnych i biopaliw w transformacji energetycznej*.

Zielona transformacja

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. inż. Dominika Malchar-Michalska, dr hab. Karol Piotr Kociszewski, prof. UEW** oraz **dr hab. inż. Arkadiusz Piwowar**,
- **dr hab. Dominika Malchar-Michalska, prof. UO**: *Pionowa koordynacja transakcji w rolnictwie. Teoria i praktyka – synteza wyników badań*,
- **dr Katarzyna Witczyńska**: *Wyzwania ESG dla polskiej branży farmaceutycznej*,
- **mgr Paulina Graczyk**: *Zielona transformacja w turystyce kulinarnej: Jak zrównoważone rolnictwo kształtuje przyszłość gastronomii i doświadczeń turystycznych*,
- **mgr Jakub Sokołowski**: *Transformacja tkanki miejskiej zgodnie z koncepcją miasta zielonego poprzez implementację parków kieszonkowych*.

Transformacja cyfrowa

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr inż. Maciej Pondel, prof. UEW**,
- **dr hab. Magdalena Chmielowiec-Lewczuk, prof. UEW** oraz **dr hab. Marta Nowak, prof. UEW**: *Wpływ sztucznej inteligencji na innowacje produktowe, zarządzanie ryzykiem i obsługę klienta w branży ubezpieczeniowej*,
- **dr Paweł Nowak** oraz **mgr Maciej Czekał**: *Samorządowa e-Administracja – analiza stanu i perspektywy rozwoju*,
- **dr inż. Albert Gardoń**: *Skoki w procesie frachtu netto w kontenerowym transporcie dalekomorskim*.

Finansowanie procesów transformacji

- Przewodniczący sesji tematycznej: **dr hab. Agnieszka Bem, prof. UEW** oraz **dr hab. Bogusław Póltorak, prof. UEW**,
- **dr hab. Agnieszka Bem, prof. UEW**: *Rentowność a płynność w polskich szpitalach*,

- **dr hab. Olena Snigova**: *Utworzenie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji na Ukrainie: problemy i możliwości*,
- **dr Małgorzata Gałęcka**: *Kondycja finansowa jednostek samorządu terytorialnego a absorpcja funduszy unijnych*.

III Forum Green Region zakończyła sesja plenarna **Ekonomiczne, finansowe i prawne i czynniki kształtowania procesów transformacji** połączona z podsumowaniem konferencji prezentowanym przez **prof. dra hab. Andrzeja Graczyka**, z udziałem przewodniczących poszczególnych sesji tematycznych.

Sesja plenarna podsumowująca obrady poświęcona była problemowi integracji procesów transformacji. Przewodniczący poszczególnych sesji tematycznych przedstawili podsumowanie, wyniki i wnioski z poszczególnych sesji ze szczególnym uwzględnieniem współzależności między obszarami transformacji.

Serdeczne podziękowania za organizację konferencji kierujemy na ręce przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego III FRG – dr hab. Joanny Szczepaniak-Sienniak, prof. UEW.

Relacja oraz zdjęcia z tej konferencji są dostępne pod adresem: <https://green-region.ue.wroc.pl/>.

Popularyzacja wyników badań naukowych prowadzonych na UEW <https://badania.uew.pl> oraz konkretnych efektów współpracy naszych ekspertów z samorządami, przedsiębiorcami oraz instytucjami krajowymi jest prowadzona na łamach czasopisma „Impakt Dolny Śląsk”, które jest kwartalnikiem Think Tank Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Publikujemy w nim specjalistyczne raporty, ciekawe analizy i artykuły popularnonaukowe, które są dostępne pod adresem: <https://thinktank.ue.wroc.pl/>.

Forum Green Region wpisuje się w *Strategię 2030 Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, promującą harmonijny rozwój uczelni i zaangażowanie społeczności akademickiej w działania na rzecz osiągnięcia zrównoważonego i trwałego rozwoju zarówno na Dolnym Śląsku, jak i w Polsce. Tym samym FRG stanowi istotną platformę dialogu dla nauki, biznesu i samorządów, wspierając transformację w wymiarach ekonomicznym, społecznym i środowiskowym na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Zapraszamy do współpracy wszystkie osoby i podmioty, które wspólnie z ekspertami z UEW chcą działać na rzecz budowania dobrostanu przyszłych pokoleń na planecie Ziemia!